

Kiadóhivatal:
Kaposvár, Irányi D.-u. 14.
Ide csimcsendő
az előfizetési pénzek.
Hirdetések és nyilvántartási
közlemények:

ELŐFIZETÉSI DIJ:
Egész évre . . . 4 frt
Félévre . . . 2 »
Negyedévre . . . 1 »
Egyes szám ára: 10 kr.

Szerkesztőség:
Kaposvár, Irányi D.-u. 14.
Ide küldendő a lap
szellemi részét illető minden
közlemény.

Bérmentesen küldé-
ményt nem fogadunk el.

Kéziratokat vissza
nem adunk.

SOMOGYI ÚJSÁG

MEGYEI és HELYI-ERDEKŰ VEGETES TARTALMU HETILAP

Megjelenik hetenkint egyszer: KEDDEN.

Felelős szerkesztő és kiadó: Poór Sándor. Főmunkatárs: Ifj. Nagy Ferencz.

TEMETÉS UTÁN...

Virághervadáskor szállt a sirba a mi szelidszívű, szende királyasszonyunk . . .

.. Liliomhullás, rózsahalál idején, szellőshajtás halk mélabujának csöndes perceiben . . .

Minő találkozás! . . .

A sorvadás szentelt bánata zokogott benne is, szóttan, panaszos ajkain ült a szomorúság ihletett varázsa . . . Az a beteg, méla asszony! Az az élő elégia! . . .

Édes rokon volt az ő szíve az enyészettel, gyengéd karjaiban tért vissza az Örökkévalóságba! . . .

Az ártatlanság lemöndő hervadása, megfeythetlen misztikuma, csöndbe burkolt tulvilági szomorúság volt az ő egész lelke, a megtestesült ősz, mely árnyat vet a tavasz örömére, fakadó virágára s a hol jár-kel bolyongó ösztönében, enyhülést találni a felkorbácsolt sorvadó szívvilágra megreszketnek a falevelek s könnyek tetszik a fűszál harmata . . .

... Az első legtisztább liliom utolsó szirma is az enyészeté . . .

Az ősz minden zöldjének haldoklásában nem lesz ekkora bubánat . . .

A szomorúság eme kettős ihlete rárad a népek szívére, földi fejedelmek és nyomoru kenyérharcosok érzelmei egybefolynak, a gyarlóság és csapás pillanataiban oly egyek is a teremtés szülőitei . . .

Megdördültek a kriptajátók, és százszorosan visszhangzik a magyar nemzet szívében az a komor, dübörgő csattanás . . .

Csönd van!

A Liberának, annak a csodálatosan bűbajos gyászéneknek siralma sir az egész országon mely lesújtott szegény királyunkat zokogásra készteté!

Nincs többé! Erzsébet nincs többé!

Értettétek? . . . Többet soha nem látjátok!

A sugár pálmatermet nem jár elborongva a délvidék habcsillámos partjain, a komor babér fák hívogató ligetein . . .

A görög tenger megzokog, a falevelek gyorsabban sárgulnak örök enyészetbe! . . .

Consummatum! . . . Mindennek vége!

Nem marad más ránk, mint az ő áldott emléke s az elmélkedés kései bánata! . . .

„Mindennek vége!” Erzsébet királyasszony, a mi édes Nemtőnk a zilált társadalom martirja lett. Ő már a történelemé, csak lelke, szelleme, szeretete, az emlék, legendái maradtak ránk örök tisztulás gyanánt! . . .

... A sötét Multnál csak a jövő kétségbeejtőbb. Gyarló emberi elme hiába kutat az élet és romlottság utvesztőiben, nincs egyetlen vezér fonál, mely rendet teremtené . . .

Iszonyu, pokoli sötétség!

És épen a mi becézett, mesésen imádott, szegény, beteges királynénk lett ennnek a zürzavarnak áldozata!

... A temetés után, a fájdalom első, észbontó elviharzásával elénkbe tolul az emberiség vigasztalan éjszakája: Jövő! . . .

Ó szegény Erzsébet, hogy éppen a te ravatalodnál kell e régi, súlyos kérdésnek helyet adnunk! Édes, bubánatos, megszenvedett Erzsébetünk!

„Ó Isten hozzád angyalunk!”

Emléket a legelső magyar asszonynak.

„Pusztább az ég egy fényes csillagával s a nap egy hősugárral hidegebb; egy árnyalattal gazdagabb borus jövődönk s egy sebbel szívünk, mely be nem heged...”

Igy sóhajtott föl a magyar nemzet aprója — örege, a legelső magyar asszony, a szeretett királyné ravatala fölött.

Fájdalomtól megtörve, könybe lábbadt szemekkel zokogott a magyar nép Kárpátoktól Adriáig, siratva elvesztett legdrágább kincsét, mentő angyalát.

Az a gyilkos, aki törét vadállati dühében, a legnemesebb szívbe képes volt bemártani, vajjon meggondolta-e, hogy ezen egy törsturás több millió szívet szurt keresztül egyszerre?! Nem lehetséges!! Mert ha ő ezt tudta volna, talán visszaretent volna gyalázatos tettének iszonyu következtétől.

Gyászban van az egész magyar haza; sir, jajgat egész nemzete. Gyászolja, siratja nemtőjét, kit neki a magyarok Istene a megpróbáltatás legnehezebb napjaiban küldött védangyalul; védangyalul, ki anyai szeretettel takarta be mentő szárnyaival ezt a nemzetet mindenkor, mikor veszélyben volt, mikor segélyre volt szüksége.

Jó királyunk ama kétségbeejtő szavai „most már mindennek vége”, mint villám sujtott le bennünket. És az első pillanatra mi is azt hittük hogy vége-vége!! És csak most, midőn már a fájdalom kissé csillapult, midőn már meg kell szoknunk a jelent, és gondolnunk kell a jövőre, most száll

meg bennünket a remény, hogy talán még sincs vége mindennek.

Hiszen az anyagi lélek, elhagyva porhüvelyét közöttünk fog lenni örökre, nem hagyja el árva gyermekét, a sokat szenvedett magyar nemzetet. Megmaradt jó királyunk, kinek atyai szíve már rég időtől értünk dobog, meg fog védelmezni ő is minket mindentől.

A szent tetemet *nem adják a nemzethez*, de a szent lelket még elrabolni sem képesek tőlünk senki!... Az a mienk marad örökkön-örökké.

Hogy pedig az unokák is láthassák a nemes vonásokat, hogy legyen hely, ahová szent bucsura járhasson még a késő nemzedék is, emeljünk szobrot, egy magyar királynéhoz méltó szobrot. Szobrot a legkeményebb érekből, nehogy az idő vasfoga megemészteni képes legyen. Imposansat, olyant, minő még a világon nem volt, hogy láthassa az egész világ, miként dicsőíti ez a nemzet szeretett nagy asszonyát.

A történelem lesz hivatva nagy tetteit örök betűkkel megírni az utókor számára; bizonyára meg is fogja írni hozzá méltóan. De ne elégedjünk meg még ezzel sem; foglaljuk a szent nevet imádságainkba s rebegjük mindég és mindenkor.

Csináljunk még dajka meséket is „az aranyszínű Erzsébet magyar királynéről”, hogy a csecsemő gyermekek első felserdülésekor már az ő nevével aludjanak el és ébredjenek újra föl. Példa legyen az ő neve e nemzet minden fia előtt, míg csak magyar lesz a világon.

Poór Sándor.

H I R E K.

— **Előfizetési felhívás.** Tisztelettel felkérjük lapunk t. olvasó közönségét, hogy kinek előfizetésük e hó végével lejárt, azt megújítani szivesek legyenek, ne hogy a lap küldésében akadályok merüljenek fel. Az előfizetési feltételek lapunk homlokán olvashatók.

Kitünő tisztelettel:

a „SOMOGYI UJSÁG”
kiadóhivatala.

— **Ő felsége a királyné** halála alkalmából f. hó 16. án Somogyvármegye törvényhatósága rendkívüli közgyűlést tartott. Sírí csöndben mondotta el beszédjét az elnökölő főispán s terjesztette elő javaslatait, melyeket a közgyűlés megjegyzés nélkül magáévá tett. Ezek szerint Somogy megye a királyhoz részvétfeliratot intéz a Budapesti felállítandó Erzsébet királyné szobrára 10000 koronát szavaz meg és a temetésen küldötttrélig képviselteti magát. A küldöttség tagjai lettek Tallián Gyula főispán, Maár Gyula alispán és Br. Tallián Dénes bizottsági tag. A gyűlést megelőzőleg a rom. kath. templomban gyásztisztítást tartottak végig a gyűlés tagjai.

— **Gyásznépély.** Mint értesülünk a kaposvári állami főgimnázium Erzsébet királyasszony iránt csütörtökön, folyó hó 22-én délelőtt rója le a szeretet és a megemlékezés adóját. A szépnek ígérkező műsor a következő: 1. Ének. 2. Leljomot hintetek... Irta: Sebestyén Károly. Szavalja: Végh József VIII. oszt. tanuló. 3. Gyászbeszéd. Tartja: Endrei Ákos, tanár. 4. Mindennek vége. Irta: Herczeg János. Szavalja: Tóth Lajos VIII. oszt. tanuló. 5. Ének. Kíváncsok, hogy a közönség minél nagyobb számmal hallgassa meg az ifjuság lelkemelő gyászának és kegyeletének megnyilatkozását.

T Á R C S A.

A színészet köréből.

— A „Somogyi Ujság” eredeti tárcája. —

Egy bolondos idill, vagy, ha úgy tesszük, szövíta jut az eszembe. Valamikor egyik tengeri fürdőhelyen jacht-partit csináltunk s véletlenül csupa író, művész verődött össze ezen az apró jószágon... Egyforma lévén mindegyőnknek legalább is a — végcélja, hamar megbarátkoztunk. Az ember ilyen ragyogó, szép napon mikor ég, föld sugárzik a vidamságtól, könnyen — ismerkedik...

— Tündérbirodalom, szölt egy költőnő...

— Ah, ez az üde tengeri áramlat...

— Többet érne a debreceni csárda, morgott a realista...

Szót szóra fűzlünk, a merengő sóhajokat vidám kacaj pezsgése követte s végre is a művészet céljainak, állapotának feszegetésébe fogtunk. Meghántuk vetettük a mesterségünket...

Egyszerre valami erős szél támadt. Nem tudom már miféle fajtája a tengeri kegyetlenségnek: bóra, sirocco, maestrale vagy mi más... Erős hullámok csaptak kis jachtunkra.

— Elmerül a jacht!

— A színművészet.

— Az irodalom!

— A provinc-színművészet — pártolásban tódít a másik...

Ezek az eszpritzerű szófutatok, akaratlan is eszembe jutnak, mikor egyetmást

el akarok mondani a színészetről. Megjegyzem, hogy egyik társam megjegyzése: elmerül a provinc-színművészet a — pártolásban, korántsem azt jelenti, hogy a vidéki színészet a pártfogás kéjében duslakodik... Pedig és ez nem frázis és üres szemforgatás, sohasem volt Magyarországnak nagyobb szüksége a színészetre, mint ezidőtájt, a lélek sivárságának, a társadalmi züllesnek és tudatlanságnak elsomorító idején, midőn a nemzetiségi misszió mellett, kulturális szerepet is teljesít. A belügyminiszter nem tesz semmit a vidéki színészet érdekében, a karzat lármát csap, az értelmiség pedig tüntetőleg tartózkodik a színházlátogatástól. Az anyagi kényszer pedig a kasszadarabok eldoradojához kényszerít...

Megnyugtató kivétel ez alól a Somogyi kitünően szervezett társulata. A jó darabok példás összhangban kerülnek előadásra, a komoly ambícióval csak az elismerés lehet nagyobb, mely színészeinket egyenként és összesen illeti. Somogyi erői országsszerte ismeretesek, nem egy került közülük már a fővárosi színpadra. Ime legkevesebbé magyarázhatom meg, hogy a jacht sorsára jussanak pártolás tekintetében.

Angyal ilka, a drámai hősnő, az országának tiszta lélekkel állíthatom egykor legjobb Trylbijé, hatalmas drámai vénával rendelkezik. Kellemes és megható játéka nemcsak a gond és a tanulmány, hanem minden tulzástól ment előkelő temperamentum adja meg a zamatot. Ezt igaz ita a legtöbb szerepe s a közel multban kitünően megalkotott szerep: „A folt, mely tisztít” című színműben.

Mennyi lelki frissesség, üde, díszlet

játék nyilatkozik meg a csengő hang, izléses és keresetlen játéku: Lipcsey Józsa művészetében. Állítjuk, hogy a vigjáték téréen még igen szép babérokhoz jut, mert még alig láttunk művésznőt, kinek arcjátékában annyi kifejezés, kedves változatosság volna. S éppen ez a művészet. A színésznőnek a mask megadja a mimikát, a színésznőnek a mellékeszközök félretevésével egyedül genialitására kell támaszkodnia.

Ha fiatalember volnék, Kovács Mariskát mosolygó sugárnak, vagy rózsának mondanám, mely egyedül a színpad számára termelt, hogy a közönséget öletkedvre gyűjtse. Tehetsége, már néhány év óta ismerjük, megizmosult, mit a nagy közönség gyakori tapsa eléggé igazolt.

Ligethy Mari, Szekula Sárkáról is csak csupa jót és kedvezőt írhatunk. Legközelebb pedig részletesen számolunk be a társulat jeles férfinagjairól is.

Akaratlan is eszembe ötlik az a tengeri kirándulás, mikor a színművészti viszonyok mostohaágáról folyt a szövíta s elgondolom, hogy annak a kis művész gardának mennyire igaza volt, mikor hangsúlyozta, hogy Magyarországon minden buzgalom, tehetség és elismerés méltó genialitás csak keserű megpróbáltatásra talál s évtizednek kell elszállnia, míg a színművészet minden szóharc dacára kellő pártolásra akad.

Herczeg János.

— **Ö felsége a királyné temetése** alkal-
mából f. hó 17-én délután az összes üzletek
zárra voltak. A lakosság feketébe öltözött;
külöleg is kifejezést öhajtván adni azon
mérhetetlen fájdalomnak, mely a nagy
királyné halálával az egész magyar nemzetet
érte. Este az összes villanylámpák feketé
fátyollal voltak bevonva, a színházban
szünetelt az előadás, mindenkit szent érze-
lem lepett el, melyet nem a hatalom
parancsára, hanem a rajongó szeretet
csapdettett a kedélyekbe.

— **Szobrot a királynénak.** Mióta felme-
rült az az eszme, hogy felejtethetetlen király-
néknak emléket maradóan kell megörö-
kíteni, a Budapesten felállítandó szoborra
rövid idő alatt ezrek gyűltek össze. Megyénk-
ben is megindult a gyűjtés, maga a megye
10000 koronát, Kaposvár városa pedig
1000 koronát szavazott meg. A kaposvári
izraelita hitközség f. hó 17-én tartott köz-
gyűlésén e célra 200 koronát szavazott meg.
Azt hisszük, hogy Somogyvármegye közön-
sége ily módon is kifejezést fog adni azon
rajongó szeretetnek, melyet minden magyar
ember szerencsétlen királynénk iránt érez-
tetett.

— **A Királyné halála** miatt félbe sza-
kitott hadgyakorlatokról visszajöttek a
katonák; így a 44-ik gyalogezred Kapos-
várott állomásozó két zászlóalja is; így a
gyakorlaton levő honvédszászlóaljak is meg-
érkeztek.

— **Egy ifju gróf halálos balesete.**
Pécsről olyan szerencsétlenségről vettünk
hírt, mely élénken emlékeztet László fő-
herczeg szomorú sorsára s amely sajnós;
azóta több vadással is megesezt, gyászba
borítva sok előkelő családot. Arról van
ugyanis szó, hogy ifju Draskovich Károly
gróf fegyverének ravaszát egyik bozót olyan
szerencsétlenül rántotta meg, hogy a szar-
vasnak szánt golyó a gróf fejébe fúródott
a Baranyamegyében levő birtokaikon tört-
tént vadászat alkalmával.

— **A csurgói főgymnasium** f. hó 20-ra
tervezett jubilaris ünnepe az országos gyász
miatt bizonytalan időre elhalasztatik. Nagyon
helyes intézkedés, miután most mindenki
a király asszony gyászával van leköve.
Antal Gábor, a dunántúli evangélikus-reform-
átus püspök most azt a hivatalos értesít-
ést adta ki, hogy az ünnepélyt a jövő
tavasszal Csurgón tartandó egyházkerületi
közgyűléssel egyidőben rendezik majd.

— **A szent-imrei m. kir. földmives**
iskolánál a felvételek folyó év október
1-én kezdődnek. Felhívom ennél fogva az
érdeklődőket, kik résznit magukat, résznit
pedig gyermekeiket öhajják felvételnél,
hogy felvilágosításért forduljanak az alól
irt igazgatóságokhoz, ahonnet értesítést azon-
nal nyérnek. Felhívom különösen azon
polgárokat, kiknek módjukban van gyerme-
keiket itt tovább képezetni, hogy idejében
jelentkezzenek, nehogy elkésés folytán, a
felvételtől elmaradjanak. A szent-imrei m.
kir. földmives iskola igazgatósága Hauer
Geza, u. p. Kadarkút, Somogy megye.

— **Ünnepnapok.** Zsidó polgártársaink-
nak elérkezett az ünneplés ideje. 17-én és
18-án volt a zsidó újév két első napja;
a hívők ájtatos tömege minden zugát meg-
töltötte a templomnak. Akaratlanul is
könynyekre fakadt a gyülekezet, midőn a
király-imahól Erzsébet királyné nevének ki-
kellett hangyni! Pár nap múlva itt lesz az
ugynevezett hosszunar, melyen kegyelemért
könyörög minden izraelita az egek Urához,
hogy büneiért bocsásson meg neki.

— **A vasúti felüljáró** felrakása a befe-
jezéshez közeledik, meg csak a tartó osz-
lopok felállítása van hátra s kész lesz az a
hid, melyre nem a legnagyobb gyönyörű-
séggel tekint Kaposvár város közönsége.
19-én az állomásnak nyugoti részén kettős
kereszteződést fektettek be, mely munka reg-
geli 4 órától 11-ig eltartott. Ez idő alatt
a vonatok átszállással közlekedtek, a buda-
pesti gyorsvonat azonban már az újonnan

befektetett váltón haladhatott keresztül. A
munkát, melyet a főmérnök vezetett, számo-
san nézték végig — illő távolból természet-
esen, mert hát az építés helyére lépni bün-
tetés terhe alatt tilos. Nemsokára elkezdik
építeni az ideiglenes felvételi épületet. A
mostani raktár előtti téren építik fel s
ideiglenes jelleggel fogva csak favázból
építik. Az új raktár is nemsokára elkészül,
nagyossága meg pi a szemlélt. Az ez évre
kitűzött bővítési munkálatok a kitűzött határ-
időre mind készek lesznek.

— **Az újonnan alakult** Kaposvári iparos-
kör f. hó 18-án tartotta első gyűlését,
mely alkalommal működését is megkezdette.

— **Kinevezés.** A belügyminister Pest-
Pilis-Solt-Kis-Kun vármegye újpesti anya-
könyvtárába anyakönyvezetőnek Baksay
Sándort nevezte ki.

— **Megegyés püspökünk jubileuma.** Kis-
asszony napján mult tiz éve, hogy báró
Hornig Károly püspökké szenteltetett a vesz-
prémi székesegyházban. Tíz éve kormányozza
már terjedelmes egyházmegyéjét papjainak
és híveinek őszinte szeretetével környezve.
A tizedik évfordulót teljesen csendben, min-
den ünnepség mellőzésevel ülte meg a fő-
pásztor, de azért az igazi szeretet és hódol-
lat nyilvánulását, a bőkezű egyházfedelem
jósa által halálra kötelezett sziveknél örö-
möt nem lehetett elnémitani teljesen. Ha
nem is nyilvánult ez ünnep feltűnő módon,
azért a hívek ezreinek ajkáról buzgó ima
szállt az egek Urához, hogy a nemesszü
főpásztort áldása kísérje emberbaráti műkö-
désében.

— **Mammuth csontok** Édekes leltre
bukkantak Karadón. Kulat furtak a vesz-
prémi püspökség uradalmán és furás közben
a talajban temetelen régi csontot, köztük
egy pár óriási nagy darabot találtak. A
püspökség főerdésze Csik Gyula, mint lapunk-
nak írják, elküldte a csontokat Csopakra,
Lóczy Lajos dr. egyetemi tanárhoz, aki
megvizsgálván őket, konstátálta, hogy a
csontok mammuthnak és ősraknak a marad-
ványai. A leletet valószínűleg a Balatoni
Múzeumban fogják elhelyezni.

— **Sütőműhelyek megvizsgálása.** A bel-
ügyminister azt tapasztalta, hogy az ország
egyes helyein a sütőműhelyek megvizsgálá-
sára nem fordít oly nagy gondot az erre
hivatott hatóság, mint a minőt kellene. E
tapasztalatból kiindulva, most körrendeletet
intézett valamennyi törvényhatóságokhoz, hogy
a sütőműhelyeket s egyáltalán mindazon
üzleteket, melyek élelmiszere eladásával
foglalkoznak, tüzetesen vizsgáltsa meg s
tegyen jelentést, hogy megfelelnek-e azok
az egészségügyi szempont követelményeinek.

— **A jubileumi emlékérem.** A honvé-
delmi ministeriumban összeállították a
jubileumi emlékéremre vonatkozó szabály-
zatot, melyet a minster az összes törvény-
hatóságoknak megküldött. A minster fel-
hívja ebben a közigazgatási hatóságokat,
hogy az éremre jogosultak névjegyzékét
pontosan állítsák össze. A kimutatások alap-
ján folyó évi december hó másodikáig
minden igényjogosult az érem birtokába
fog jutni.

— **Exsiccator.** Ez az a világhírű vegyi
szer, melyet kivétel nélkül minden birto-
kosnak meg kellene szereznie, minthogy
minden építkezésnél legalább 200 százaléknyi
nyereséget ad. Az exsiccator mindenütt
penésgombát gyökeresen kiirt és nedves
lakásokat megszárit. Egy kg. Exsiccatorral
10 négyyszög méter fat lehet konzerválni;
nedves fal száritásánál 6 négyyszög méterre
egy kilogr. elegendő. Feltalálója, Ritter
mérnök (Bécs, III. Parkgasse 10.) eddig
10 érmet, 2 oklevelet, s több ország-címert
szerzett. Képes ismertetés ingyen és bér-
mentve.

— **Új hitel szövetkezet Kaposváron.** A
gazdasági és ipari hitelszövetkezetekről szóló
új törvény alapján Kaposvárott löbben
egy nagyobb szabású hitelszövetkezet
alakítását tervezik. A dolog most már

abban a stádiumban van, hogy a napokban
meg fog jelenni, a szövetkezetbe való be-
lépést tárgyzó felhívás. A szövetkezet
célja az, hogy tagjainak a nyereszkesedési
irány kizárásával jó és olcsó kölcsönöket
adjon. Minden szövetkezeti tag köteles lesz
egy 40 frtos üzletrészt jegyezni, amely
havi 1 frtos részletekben is befizethető lesz.
Az üzletrészek képezik tudvalevőleg a
hitelszövetkezet üzleti tőkéjét. Az alakít-
tandó szövetkezet azonban nem csak az
üzlet részre befizetett összegekből ad majd
kölcsönt a tagoknak, hanem a nála elhelye-
zendő takarékpénzekből is és az új törvény-
szerint alakulóban lévő országos központi
hitelszövetkezetből beszerzendő összegekből
is, úgy hogy az egy 40 frtos üzletrészzel
belépő tag esetleg 6—800 frt hitelt is nyer-
het. A szövetkezet nyeresége a tagokat
fogja illetni és a nyereszkesedési irányt ki-
zárja a törvény, azon rendelkezése, mely
szerint az üzletrészek után 5%-nál magasabb
osztalék nem fizethető. Az új törvény az
ily szövetkezeteknek teljes adómentességet
és igen nagymértvű bélyegmentességi kedvez-
ményt biztosít, mely utóbbit még a
szövetkezet követeléseinek jelzálogi bizto-
sítására is kiterjed. Az új szövetkezet
kapcsolatban egy új segélyegylet létesítése
is tervezetik, mert amár a kaposvári
segélyszövetkezet kifogástalanul működik,
helyén valónak látszik egy új segélyegylet
alapítása, minthogy a kaposvári segélyszö-
vetkezet már rendkívül nagy terjedelműt
öltött és sokkal kisebb helyeken is, mint
pl. Szigetvárt, Csurgón, Marcaliban már
2—2 segélyegylet áll fenn. Az alakítandó
szövetkezetnek és segélyegyletnek ugyan-
azon helyiségre és ugyanazon tisztviselői-
lennének s ily módon lehetőségek volna
mindkét társaság üzletkiadásait a legcé-
lányabb mértékre szorítani. Az új alakítás
iránt a közönség körében érdeklődést le-
het tapasztalni s kíváncsi is, hogy a ka-
posvári közönség mielőbb olcsóbb hitelhez
jusszon s részese legyen az új törvény által
nyújtott kedvezményeknek.

— **Nem kell adót fizetni!** Egy nagy és
hatalmas vállalat alapításáról értesítik lapun-
kat, melyről a fővárosban úgy nyilatkoz-
nak, hogy az a gondolat, melyből kisarjad-
zott, az az idők legüdösebb reformjai közé
illik.

Figyelemmel kísértük ezt a vállalatot,
mely példátlan sikereket ért el rövid fenn-
állása óta és az adja meg nekünk a jogot,
hogy olvasóink figyelmét felhívjuk rá, mely
visszhangja az egész főváros ítéleteinek.
Szegények és gazdagok, a kiket oly messze
vetett egymástól a sors, halás szívvél vall-
ják azt a közös hitet, hogy ennél a vál-
alatnál áldásosabb intézménye alig van a
magyar világvárosnak.

Egy újság, mely a fővárosban egy
esztendő előtt alapított, erős akarattal
és lelkes önzetlenséggel arra a meggyátá-
sának tetsző misszióra vállalkozott, hogy a
róhamosan növekedő drágaság napjainban
józan tanácsokkal és lelkiismeretes utmuta-
tással föltárja az élet szélsőségeit, ama-
bőséges forrásait, a melyekhez még nem
fértközt hozzá a kapzsiság s a melyekből
a maga módja és szüksége szerint úgy merít
het mindenki, hogy ne kelljen külön adót fizetni
annak a bizonyos harmadik kéznek, a
mely olcsón vesz és drágán ad.

A »Reggeli Újság« című politika napi-
lap alapította ezt a vállalatot, mely oda-
állott a termelő és fogyasztó közé és egy-
formán védelmezi mindenkiket a közönségek
márvólás ellen, hogy amaz maga élvezhesse
munkája, fáradsága jutalmát, amaz pedig
hamisítatlan jószágban válthassa magához
mindazt, a mit szükségleteivel rákényszerít
az élet.

A »Reggeli Újság« lehetővé tette, hogy
a fogyasztó közvetlen a termelőtől szerez-
hesse be házi szükségletét és pedig olyan
olcsó árral válthassa meg a legcélszerűbb
mennyiséget is, mint a hogy a nagykeres-

kedő, a ki tizezer métermázsát vesz egy-szerre. A »Reggeli Újság« e mellett nem feledkezik meg arról sem, a mivel mint újság, mint a sajtó organuma tartozik a közön-ségnek. Napról-napra megbízható hírel:kel szolgál az ország és világ minden eseményé-ről, gondosan kerülve az erkölcsrontó léha szenzációt, mint a hogy kerül és távol tart olvasóitól mindent, a mi anyagi javaikban kárt tehet. Ideális függetlenségei a mely politikai pártoktól és saját hasznukat kereső társadalmi törekvésektől elszigeteli, a kritika teljes szabadságával ruhazza fel s a szabad-ságát nem korlátozza más, mint a tulajdon jó ízlése és tárgyilagossága.

A »Reggeli Újság« az ország legol-csobb lapja, megjelen naponként. kivéve az ünnep utáni napokat és előfizetési ára negyedévenként csak 1 frt 50 kr. Vidéki előfizetőinek óriási előnyt nyújt az által, hogy hirdetési rovatában naponként felsorolja, azokat a cikkeket, melyeknek vidékre való szállítására vállalkozik és az előfizető egyszeri rendelésnél már megtakarítja az egész evre szóló előfizetési díjat.

— Teljes üzletfelosztás miatt rend-kivüli alkalom nyílik ékszerek, arany- és ezüst-árak, órák bámulatos olcsó beszerzé-sére a 30 év óta Budapesten, Kossuth Lajos-utca 17. sz. alatt fennálló Benedek Gábor és Testvére ékszerész- és óráscégnél. A legdivatosabb ékszerek, ezüstárak, gyertya-tartók, girandolók, tálak, kávés- és teás-készletek, mind 13 próbas ezüstből, minden elfogadható áron adatnak el. Ezüst evőeszközök grammja 5 és fél kr., teljes 12 sze-mélynek való evőeszközök bőrtokban 150 frt és feljebb.

— Figyelmeztetünk a lapunk mai számában megjelent »Nemzeti Balesetbizto-sító« című hirdetésre.

— A látni való újdonságok egyike Budapest a Nemzeti szálloda díszes étterme a Váci-utcában, (mely eddig berletben volt) és melyet Balogh Ödön ur szállodás, a leg-nagyobb műtővel átalakított és saját kezelése alá vette, így az étteremhez kötött követelményeket is csak ő, a legmesszebb menő figyelemmel teljesítheti; ez oknál fogva Balogh Ödön ur az éttermet és konyhát átvéve, sikerült is úgy a szakácsot, mint a szakácsnét, melyek névezetesei, megnyerni, gondoskodott szinte a pince tökéletességé-ről is, miáltal étterme legszebb és legkelle-mesebb tartózkodási helyül vált, melynek megtekintése is már élvezet nyújt, miért is azt tisztelt olvasóinknak legmelegebben ajánljuk.

Színház.

Királyné asszonyunk halálának hatása meglátszott a színházban is. Csekély számú közönség előtt folytak le az előadások, pedig oly kifogástalan volt valamennyi, hogy nagy közönséget is megérdemelt volna.

13-án igen kedves darab, a »Négy évszak« került színre. Angyal Ilka és Bihari Ákos nehéz szerepüket pompásan oldották meg. Mert nem könnyű dolog az egyik felvonásban a fiatal urat adni, a másokban át-változni ügyvéddé, aztán nyugalmazott tábla-bíróvá és végül nagyapóvá. Bihari ezt a feladatát oly sikerülten oldotta meg, hogy szinte elfeledkeztünk, hogy a különböző koru urakat egy és ugyanazon személy játssza. Kedves pára volt Angyal Ilka. Külö-nösen az utolsó felvonásban oly elragadóan játszotta a nagymama szerepét, hogy több-ször kellett megjelenie az elragadtatásban tapsoló közönség előtt.

14-én Ligetly Marijutalmúl a »Ker-tész leány adódtól elő. Nem akarjuk utólag is dicsérni e színésznőt, ismeri szép és ter-jedelmes hangját mindenki s ha ez este nem játszott oly jó kedvvel, mint egyébkor, ezt annak tulajdonítjuk, hogy a csekély közön-ség nem igen lehetett reá felemelő hatással.

15-én Lipcsey József jutalomjátéka volt. A »Nebántsvirág« Denise szerepében volt alkalmunk kedves játékában gyönyör-ködni. Hangja nem erős, de hisz nem is énekesnő ő, edesebben kevés színésznőt volt alkalmunk a sokat jelentő deszkán látni, mint őt. Az a pajzán mosoly, az a soha ki nem apadó jó kedv, mely egész játékán végig vonul, felejthetetlenül fogja őt tenni a közönség előtt. Feltűnést keltett, hogy semmiféle ajándékot, még csak virágcsokrot sem kapott, pedig oly sok a fiatalember! Nos, kedves művésznő, ez sohase okozzon Önnek fejfájást, mert ez a körülmény szól a legfényesebben az ön művészeté mellett! Szerényen megvonul anyja oldala mellett, nem köt ismeretséget fiatalemberekkel, nincse-nek ismerősei, kik meglepnék ajándékokkal. Kívánhat szebb elismerést, mint a közönség őszinte tapsait, mely igazán a művésznőnek szól? Vagy többet ért volna holmi ajándék, melylyel pusztán a szép lednyit tisztelték volna meg?

Nem mulasztathatjuk el az alkalmat, hogy Bérczi remek alakításait meg ne dicsérjük. Komikus színész nehezen tudja magát visszatartani, hogy a darabot saját belátása szerint ki ne cifrálja. És Bérczi mindenkor tanusított ennyi önmegtartóztatást, mindenkor tudta szerepét, ügyes alakításai pedig min-denkor halás elismerésre talált a közönség körében.

Pénteken, ő felsége a királyné teme-tése napjának előestéjén gyászünnepélyt rendezett az igazgató. Pompás gyászravatal köré gyűlt az összes személyzet, a hallga-tóság siri csendben szemlélte a megható jelenetet, midőn megszólalt a Hungáriát jelképező Angyal Ilka s elszavalta Makai-nak ez alkalomra írt versét. Nem volt szem, melyből könnyek nem peregtek volna. Aztán Kovács Mariska, majd Bihari Ákos szavaltak alkalmi költeményeket, melyek mindegyike mély hatást kellett a gyászoló hallgatóságban.

Szombaton az országos gyászra való tekintettel előadás nem volt.

Vasárnap volt aztán kettő is. Délután a »Holtomiglan« került zóna-előadásban színre. A meglehetősen számban jelenvolt ifjú közönség lelkesen megtapsolta Lipcsey József, ki a délutáni előadás dacára is tel-jes odaadással játszott.

Este aztán telt ház előtt a »A gyimesi vadvirág« remek előadását élveztük. Az összes szereplők, Székula, Szigethy, Hunyadi, Somogyi valósággal elragadták a közön-séget; az énekszámokat mind meg kellett ismételni. Andorfi különösen kitelt magáért. Nem éleledött, szorosan a szöveghez tartotta magát. Játéka persze a régi, t. i. kitűnő volt is elismerés a közönség részéről elég. A karzati publicum szokásszerűen igen furcsán viselte magát. A leghatásosabb drámai jelenetekben nevette el magát. Nem ártana, ha a karzatra kéretődző közönséget figyelmeztetnék erre az illetlenségre.

Holló László.

A népbiztosításról.

A kevésbé vagyonos, valamint a va-gyonatlan néposztályok részére hazánkban eddigelé a gondoskodás szempontjából úgy az állam, mint a társadalom vajmi keveset, ugyasólván semmit sem tett, mert amig a törvényhozás mindazon intézményeket, ame-lyek a földművelő és az ipari munkás iránt való gondoskodást czélozzak, még mindig — és ki tudja, hogy még meddig — csupán tanácskozás, tárgyalás és meddő megfon-tolás tárgyává teszi, addig társadalmi uton is a legjobb esetben csak annyi tétetett, hogy holmi kótes értékű betegsegélyző pénz-tárak, vagy szomorú hirre vergődött temet-kezési egyletek alapítottak.

Szemből ezekkel vívmány számba megy és közszereségi fontosságánál fogva

örömmel üdvözölhető az a tény, hogy a »Nemzeti« Balesetbiztosító Részvény-Tarsa-ság működési körébe felvette a népbizto-sítást és ez által lehetővé tette, hogy im-már mindenki, mondhatóak a legszegényebb ember is, részleltethessék az életbiztosítás áldásában.

A »Nemzeti« népbiztosítási osztálya alkalmat nyújt némi külömbség nélkül min-den egészséges személy számára magát egy 1500 koronaig terjedő tőkére biztosítani, anélkül, hogy orvosi vizsgálatnak vetteté-nek alá. A díjfizetést pedig hetenkénti részletekben teljesítheti a biztosított, még pedig 10 fillértől kezdődőleg.

Ezen szinte csodásan jutányos és kedvező módon ma már a legrosszabbul fizetett munkás is képes úgy magáról öreg napjaira, valamint elhalása esetére özvegyéről és árváiról gondoskodni, de gondoskodhatik a »Nemzeti« népbiztosi-tása útján, felnövő gyermekeinek ellátásá-ról is.

Azt a néhány fillért, a mit erre a célra fordít a munkás ember, még a leg-szűkebb körülmények közt is úgy vonhatja el magától, hogy nem érzi, sőt ellenkezőleg egy bizonyos megnyugvás és megelégedett-ség fog keblebe költözni. Atérezve azt, hogy az élet esélyei, a sors csapásai ellen meg-tette azt, amit mint ember, mint férj, vagy mint azt megtenni szent kötelessége volt.

Minél általánosabb lesz tehát hazánk-ban a népbiztosítás, annál boldogabb lesz a nép maga és ki lesz zárva az az eset, hogy annál a hajléknál, ahol népbiztosítási kötvény van, a nyomor tanyát üthessen.

Téves nézet volna az, ha a népbizto-sítással szemben felhozná valaki a takarékpénztári intézményt. Hiszen a takarékpénztár csupán azt az összeget szolgáltatja visz-sza — persze némi kamattal — amit be-tettek. De a népbiztosítás intézményének áldásos volta éppen abban rejlik, hogy rövid díjfizetés után már az az összeg válik esedékessé, amely biztosítottat. Így például, ha egy apa újszülött gyermekét úgy akarja biztosítani, hogy 20 éves korá-ban 400 koronát kapjon, úgy hetenként csak 50 fillért kell ezért fizetni, ami egy évben 26 koronát tesz ki. Már most feltéve, hogy a gyermek 3 évi biztosítás után meg-hal, ez esetben az apja összesen 78 koronát fizetett be a »Nemzeti«-nél, ellenben 400 koronát fizet neki elhalt gyermeke biztosítása alapján a »Nemzeti«.

Ugyan milven arányban áll ehhez egy takarékpénztár teljesítménye, amely annak az apának, aki gyermekéről akarván gondoskodni, hetenként 50 fillért tett taka-rékba, s gyermek elhalálásával csupán azt a 78 koronát fizeti vissza csekély kama-taival?

Es ugyanígy áll ez abban az esetben, ha valaki halála esetére biztosít vagy ha úgy biztosít, hogy egy bizonyos idő múlva ő maga kapja meg a biztosított összeget. Például, ha egy 25 éves ember 60 éves korára akar a »Nemzeti« népbiztosítási osztályában biztosítani és hetenként csak 20 fillért hajlandó ezért fizetni, úgy 256 koronát fog kapni 60-ik évének eléréseivel, de amennyiben történetesen a 4-ik bizto-sítási évben halna el, vagy baleset folytán már az első biztosítási évben, úgy örökösei azonnal ki kapják a 256 koronát, dacára annak, hogy a »Nemzeti«-hez összesen 30 korona körül leti ezért befizetve.

De nem folytatjuk a példalózást! Győződjék meg minden érdeklődő maga arról az intézményről, amelyet a »Nemzeti« hazánk és a nép javára működési körébe felvett és amely intézmény közgazdasági és emberszerető szempontokból megérdemli, hogy népünk által a legnagyobb készséggel s örömmel felkaroltassék.

453. sz.
1898.

Árverési hirdetmény.

Aulirt bírósági végrehajtó az 1881 évi LX t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a tabi kir. járásbíróság 1898 évi 2144/polg. számú végzése következtében dr. Horváth Jenő budapesti ügyvéd által képviselt gazdák és iparosok általános hitelszövetkezete javára Berki Imre karádi lakos ellen 890 frt 53 kr. a jár. erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás útján le és felül foglalt és 1093 frt 50 kr-ra becsült 2 ló, 2 csikó, 2 tehén, 2 tinó, 4 drb. sertés, gazdasági felszerelések és szobabútorokból álló ingóságok nyilvános árverésen adatainak.

Mely árverésnek a tabi kir. bíróság V. I. 46/5. 1898. számú végzése folytán 890 frt 53 kr. tőkekövetelés, ennek 1898. évi január 3-16, 1895. július 1-ig járó 6% 5% kamatai és eddig összesen 235 frt 76 kr-ban bíróilag mar megállapított költségek erejéig alperes lakásán Karád köz-égben leendő eszközölésére 1898. évi október hó 1-én najának délelőtti 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzés sel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX t.-c. 107. és 108. §-a értelmében a készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Együttal az 1881. évi LX t.-cz. 111. §-ának rendelkezéséhez képest felhivatnak mindazok, kik elárverezni rendelt ingóságok vételarából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, hogy elsőbbségi bejelentéseiket az árverés kezdetéig alulirt bír. végrehajtónál egy példányban írásban adják be, vagy addig szóval bejelentsek.

Kelt Tabon, 1898. évi-sept. hó 14-én.
SCHMIT KÁROLY
kir. bír. végrehajtó.

Csász. és Kir. udv. szállító.

Kizárólagos szabadalom.

!!Egy kísérlet elég!!

EXSICCATOR

de Ritter.

Fontos földbirtokosoknak, háztulajdonosoknak, szőlőbirtokosoknak, gyárosoknak, bőrgyáraknak, stb. Mindennemű penészgombát és fal-nedvességet gyökeresen kiirt, úgy hogy ezek többé nem kerülhetnek felszínre. 10.000 elismerés! Ezen szer a kontinens minden hasonló szerét felülmúlja

Ismertetés ingyen.

Iroda: Bécs, III.
Parkgasse 10.

A „Nemzeti“ Balesetbiztosító részv. társaság, Budapest

(Erzsébet-körut 13-ik szám).

biztosítást nyújt mindennemű baleset anyagi következményei ellen, ugymint egyes egyéneket (polgár és katoná). gyári és malomalkalmazottakat (munkások és tisztviselők, valamint bárkit hivatás teljesítése közben, vagy azon kívül, utazás alatt, vadászaton, vagy bármely más alkalommal érhető baleset ellen, a legszabadalvább biztosítási feltételek és a legjutányosabb díjtételek mellett.

Közelebbi felvilágosítást a legkészségesebben nyújtja a „Nemzeti“, az „Első magyar általános biztosító“, a „Magyar-Francia“ és a „Bécsi biztosító“ minden fő- és alügynöksége az ország bármely helységében:

Megbízható ügyes üzletszerzők felvételnek.

Életbiztosítás

orvosi vizsgálat mellett: Mindenféle kombináció szerint az ember életére.

Életbiztosítás

orvosi vizsgálat nélkül

(népbiztosítás)

heti díjfizetéssel 10 állértól kezdődőleg! (haláleseti, eléricsi kifizetési és gyermekbiztosítás).

SPECIALISTA SÉRVKÖTŐKBEN.

A Keleti-féle csász. és kir. szab. sérvkötő orvosi tekintélyek véleménye szerint a legtökéletesebb ezen nemben, nem csuszlik, nem gyakorol kellemetlen nyomást és eltávolítja célszerű szerkezeténél fogva az eddigi sérvkötők hiányát. A Keleti féle gummi sérvkötő idomítható pellottával, szarvas bőrvédővel és biztonság övvel

Cs. és kir. osztrák-magyar és belga kir. szabadalom.

Kitüntetve Brüsszelben arany-éremmel és díszokmányokkal.

Arak: egyoldalú 6 frt, kétoldalú 12 frt.

Gyáramban készülnek ezenkívül: műlábak, műkezek, járó- és nyújtó-gepek, egyenestartók (Hessing-féle rendszer) orthopédiai fűzők, haskötők, göröcsérharisnyák és mindenféle gumiáruk urak és hölgyek részére.

Megrendeléseket pontosan és diszkrétan eszközöl:

KELETI J.

csász. és kir. orvos sebészeti mű- és kötszer gyáros Budapest. (Alapított 1878.) IV. Koronaherczog-utca 17. Sebészeti műszergyár gázmotor erővel: IV. Rostély-utca 15.

3-14.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Nem megfelelő kötőszerek készséggel becséréltetnek,

Ezen hirdetés tulajdonosának vételnél 10% engedélyeztetik.

Ezen hirdetés tulajdonosának vételnél 10% engedélyeztetik.

KÖBÁNYAI KIRÁLY SÖRFŐZŐ

Részvény-Társaság.

Alaptőke 4,800,000 korona.

Maláta-sör.

Bajor módra készült ezen legújabb sörgyártmányunk arra van hivatva, hogy az e nemű külföldi árukat kiszorítsa.

Kellemes zamatja miatt kedvelt üdítő ital és gyógyhatásánál fogva a legelső orvosi szaktekintélyek melegen ajánlják, különösen dr. Korányi Frigyes és dr. Kétli Károly egyetemi tanár urak tanúsítják, hogy ezen sör sikeresen használhatóan bizonyult.

Ideg bajokban, verszegénységnél, emésztési zavaroknál, gyengeségnél maláta-sörünk kétségtelenül valódi gyógyító szer.

Árak vidékre: Nagy láda: 60 kis palack 6 frt, betét 4 frt összesen 10 frt.

Kis láda: 30 kis palack 3 frt, betét 2 frt, összesen 5 frt, budapesti vasúti állomásra szállítva utánvétellel.

Hónapokig eltartható.

A ládaért és palackokért adandó 4 forint illetve 2 frt betétet, azoknak bérmentes visszatérőkor visszaszolgáltatjuk.

Megrendeléseket elfogadnak: Gyári irodánk, Kőbányán, városi irodánk; Budapest, VII., Kertész-utca 40. és helybeli főraktárosunk:

9—20.

Weinberger Imre.

Csak fiatal embereket

érdekelhet tudni, hogy a párisi Dr. BOITON

Injectio Oriental

már néhány napi használat után elmulasztja még a legrégibb bántalmakat is, fölösleges tehát santal olaj vagy copaiba balzsammal kísérletezni, mert ezek csak a gyomrot rontják és a bajt nem gyógyítják meg. 1 üveg Boiton Injectio ára 1 forint.

Magyarországi főraktár:

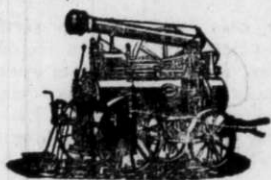
Zoltán Béla gyógyszer-tára BUDAPEST,

V., Nagykörna-utca 23. (Széchenyi-tér sarkán.) Kapható minden nagyobb gyógyszer-tárban.

Postai megrendelések czime: Zoltán gyógyszer-tár Budapest.

Főraktár Kaposvárott

BABÓCHAY KÁLMÁN gyógyszer-tárában

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy 15 év óta fennálló gépműszaki üzletemben sikerült javításaimmal eddig több mint

25 garnitura gőzcséplő-gépet

menteltem meg a becseréléstől.

Amennyiben minden nagyobb hírnévnek örvendő gyárral összekötetésben van, netaláni új gépvásárlásnál a legnagyobb bizalommal fordulhat a nagyérdemű közönség hozzám s ígérem, hogy szakképzettségem által oda törekszem, hogy teljes megelégedését kiérdemeljem.

Jó karban álló, kijavított gépek nálam is vannak raktáron; ez időben 2 drb. négy-, 1 drb. hat-, 2 drb. nyolcz- és 1 drb. tizenégylőreű és többféle járgányos gőzcséplőgéppel rendelkezem, melyek jutányos áron el is adtnak.

Avult gőzcséplőgépek és varrógépek általam mindenkor becseréltetnek.

Elvállalok mindennemű gép-javítást, új tüzszekevények készítését, esztérgálásokat, malomberendezéseket és rézöntést, nemkülömben, ha géptengely már egész laposra elkopott, saját találmányom szerint megacézolom, miáltal az új tengelynél is tovább tart.

Varró-gép javítást szintén jólállás mellett jutányos áron végezek. Újakat 25 frttal feljebb árusítok.

Minden néven nevezendő épület vasalást önmagam készítek. mely munkámért bátran vállalom felelősséget is!

Miután jelenleg is folytonosan érkeznek különböző panaszok a házaló kontár-gépjavitók munkái ellen, főleg saját érdekében óva intem t. közönséget, hogy azoktól tartózkodják.

Becsés megrendeléseit bizalommal kérve maradtam teljes tisztelettel

Pozsgay Sándor

műgyesetemi okt. gépész és műlakatos
Fő-utca, 53. szám.

25—30